

La Biblioteca Carles Rahola

L'evolució del model

El model de biblioteca del segle XXI parteix del mateix concepte de biblioteca tradicional, però amb la necessitat d'adaptar-se a la realitat del món actual, cada vegada més digitalitzat, i en el qual els espais de coneixement necessiten evolucionar al mateix ritme que la societat. A Girona tenim l'emblemàtic edifici de la Biblioteca Carles Rahola, un autèntic far de coneixement per a la ciutadania integrat en la trama urbana de l'Eixample gironí.

Text i fotos > **ROSER JUNY CANALS**, arquitecta i interiorista

Diu en els estudiosos que durant el segle III aC, a Alexandria es va construir un gran far en una illa just davant de la costa, i que aquesta illa estava unida al port d'Alexandria per un pont que la comunicava amb terra

ferma. Com és ben sabut, la funció del far, ja des de l'antiguitat, era guiar els vaixells de forma segura a port, i evitar que s'estavellessin contra les roques de la costa. És curiós que a Alexandria, la ciutat d'aquest far, just en la mateixa època també hi construïssin la cèlebre

biblioteca, centre i referent de la cultura i les arts de l'antiguitat.

Vistes des del present, aquestes dues edificacions, coetànies però aparentment independents, ens transmeten una lliçó poderosa: mentre naveguem per les aigües de la nostra existència,

>> *Vista exterior de l'edifici.*

si volem arribar al bon port del coneixement, ens cal un far lluminós que ens hi guiï de manera segura. De fet, segons afirmava el conegut sociòleg Zygmunt Bauman, vivim en una societat líquida en la qual l'art de navegar sans i estalvis s'ha convertit en una autèntica proesa. En aquest món líquid, més que mai, són necessaris els fars que ens guiïn cap al port segur del coneixement.

Biblioteca, far i port

Avui en dia, aquests fars són les biblioteques. De fet, el far del coneixement que representen encara ara també ens fa de port: és el lloc que ens crida, que ens guia, i alhora, on anem a refugiar-nos, a investigar i estudiar tranquil·lament i segura. Si volem estar tranquils una estona, anem a la biblioteca a treballar.

Tot i tenir un fonament sòlid, assentat en una història de segles, les biblioteques són una realitat viva, dinàmica, en moviment. Així, el model de biblioteca actual dista del que teníem no fa gaires anys. En certa manera, podríem dir que les biblioteques són un reflex de la societat, tot i que la seva evolució va sempre per darrere dels canvis socials. Mentre que la societat actual es caracteritza per una evolució constant, per la digitalització i pel control global de la informació, les biblioteques com a temple de coneixement perduren, mantenen intacta la seva funció. No obstant això, alhora apreciem que evolucionen: les biblioteques actuals s'han d'adaptar a un món en què cada vegada tenim accés a més i més informació en format digital, en qualsevol moment i en qualsevol lloc. És per això que les biblioteques del segle XXI redissenen els seus espais per adaptar-se a les noves necessitats i els nous hàbits que demanen els usuaris.

La pell de l'edifici, formada per materials que deixen pas a la llum natural durant el dia, converteixen l'edificació en una simbòlica làmpada de llum

Girona disposa de diverses biblioteques. La més recent, i un bon exemple de biblioteca actual, dissenyada i pensada per als usuaris de la nostra era digital, és la Biblioteca Pública Carles Rahola, projectada per l'arquitecte Mario Corea el 2014. La seva funció dins la ciutat és semblant a la del far d'Alexandria: atreure a port segur els intrèpids navegants que solquen les aigües del coneixement.

Aquesta cèntrica biblioteca està ubicada en ple Eixample de Girona, i està delimitada per quatre eixos: la carretera de Barcelona a l'oest, el riu Onyar a l'est, la plaça de Catalunya i l'antic Hospital de Santa Caterina al nord, i el carrer d'Emili Grahit al sud. El conjunt de carrers que es despleguen entre aquests quatre límits presenten una trama canviant que es va adaptant al creixement que la ciutat ha experimentat al llarg dels anys. L'estructura dels carrers és poc constant i presenta una àmplia varietat d'edificis, que han anat creixent i donant forma a aquest nucli de la ciutat, amb un gran ventall de llenguatges i materials.

Per això quan Corea va rebre l'encàrrec de dissenyar l'emblemàtica biblioteca, va tenir en compte tots aquests aspectes a l'hora de plasmar les seves idees en el full en blanc que se li va proporcionar: un solar de superfície abundant per aixecar el nou centre de cultura de la ciutat, una nova làmpada de saber.

Pau versus ritme frenètic

Corea va decidir trencar amb qualsevol estil arquitectònic dels edificis veïns per crear un espai de pau al cor de la metròpoli. Al costat d'una zona de trànsit rodat constant i de ritme de vida frenètic, la Biblioteca Carles Rahola s'erigeix en un element de contrast en què trobem la pau de la lectura i la cultura. La superfície útil, d'uns 7.055 metres quadrats, ha convertit aquest icònic edifici de la ciutat en una biblioteca de referència i en la biblioteca pública més gran de Catalunya.

La pell de l'edifici, formada per materials que deixen pas a la llum natural durant el dia, converteixen l'edificació en una simbòlica làmpada de llum i de saber per a la ciutat a la nit.

Aquest far que ens guia cap a una font il·limitada de coneixement consta d'un pati central que permet el pas de la llum a través dels diferents nivells

>> Un pou de verd a fora. (Foto: ROSER JUNY)

i que converteix l'espai en un pou de verd, ple de vegetació al bell mig del teixit urbà, i amb això s'aconsegueix que la biblioteca tingui identitat pròpia i que, al mateix temps, s'integri com un element més en el teixit urbà.

Ordenada horitzontalment i verticalment, l'estructura de formigó defineix clarament els dos eixos en què s'articulen els serveis i les connexions verticals. L'escala central és la que n'organitza el flux circulatori, i s'ha situat a la planta baixa el que és més públic i quotidià. A mesura que anem pujant, arribem als apartats més específics i singulars.

La circulació és sempre contínua i fluida, i s'hi utilitza el recurs de les dobles altures i transparències. A més, el blanc n'és el color predominant, per tal de no prendre protagonisme a l'element principal de la biblioteca: els llibres. I la fusta i la vegetació aconseguen donar-li calidesa.

En definitiva, a Girona tenim una de les biblioteques més carregades de significat. Sigui pels elements simbòlics, sigui pels característics de la seva arquitectura, la Biblioteca Carles Rahola representa un autèntic emblema per a la ciutat.